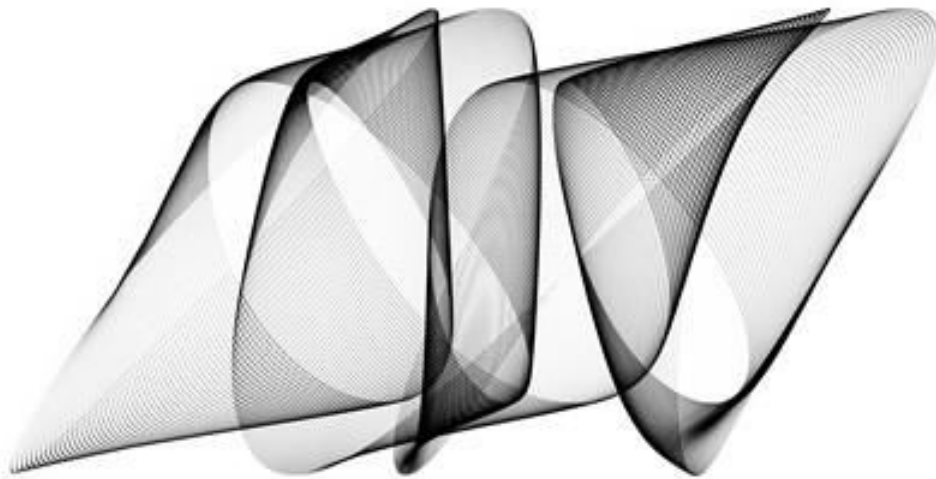

Heinrich Heidersberger (1906. – 2006.), *Ritmogrami* , 1953-1965

Sam autor nazivao je ove fotografije ritmogramima, a mehanički analogni kompjuter, pendulum-mašinu (u slobodnom prijevodu njihalostroj) kasnije je nazvao ritmografom. Sastojao se od četiri njihala koja su micala zraku svjetlosti za vrijeme ekspozicije. Naziv potječe s područja glazbe, nagovještavajući time da je riječ o skladnim kompozicijama, zasnovanim na specifičnom odnosu frekvencija njihala. Ove fotoeksperimente u najnovije vrijeme smatraju generativnom i ranom medijskom umjetnosti. Nastali u periodu između 1953. i 1965., ubrzo su naišli na oduševljenje publike: među naistaknutijim kupcima bio je Jean Cocteau koji je napisao tekst o njima.

Dokumentarac o *ritmografu*, autora Alija Altschaffela predstavlja rekonstruirani stroj od čeličnih cijevi i utega koji pokreću snop svjetlosti pomoću mehaničkog njihala, zrcala i kamere kako bi ga se moglo snimati do nekoliko minuta. Pomoću ritmičkog gašenja i paljenja svjetla, slojevite figure bivaju generirane na način da se isti ili različiti uzorci upisuju jedan iznad drugog.